

Oponentský posudek bakalářské práce

Jany Kollarové Bolest po operacích páteře v neurochirurgii

Autorka si zvolila velmi závažné a aktuální téma. U většiny operací páteře je hlavní indikací bolest. Nemocní přicházejí buď s dlouho trvající bolestí – chronickou - u níž zatím selhávala konzervativní léčba, nebo v akutním stavu s náhle vzniklou bolestí vyžadující rychlé řešení, což bývá nejčastěji po úrazovém ději rozličné intenzity.

Bolest v zádech je jednou z nejčastějších obtíží a také nejčastější příčinou pracovní neschopnosti. Je proto nutno uvítat, že se tomuto problému věnuje zvláštní pozornost. V práci je velmi podrobně a přehledně na podkladě literárních údajů, ale zřejmě i na základě vlastních praktických poznatků, probrána patofyziologie bolesti, její hodnocení a možnosti léčby. Správně se zdůrazňuje důležitost sesterské péče o nemocné. Sestra je na oddělení prakticky po celou svou pracovní dobu v kontaktu s nemocnými a ti se hlavně jí svěřují se svými obtížemi, žádostmi, požadavky, stížnostmi a na štěstí také s pocíťovanou úlevou a někdy vysloví i chválu a projeví vděčnost.. Je proto nutno ocenit, že otázkou bolesti se ve své práci věnuje právě sestra – má možnost hlouběji proniknout do problému.

Snaží se porovnávat bolest před operací s bolestí po operaci, která na jedné straně bolest nutně vyvolává, ale od níž se právě očekává příznivé ovlivnění útrap.

Autorka si pro zhodnocení zvolila dotazníkovou metodu. Použila anonymního testu o 30 dotazech i s výzvou k číselnému hodnocení stupně bolesti. Pacienty rozdělila na nemocné za A po operaci výhřezu bederní meziobratlové destičky, která tvoří základní vzorovou skupinu, za B s rozsáhlejší operací – stabilizací, zánětem nebo nádorem a za C po operacích úrazových zlomenin obratlů.

Dotazníky jsou velmi podrobně zpracovány a prezentovány na instruktivních počítačových grafech a na tabulkách vložených jako příloha. Zvlášť zajímavé jsou údaje o výskytu bolesti během dne a také o vlivu operace na bolest. Autorka věnovala pozornost i vnímavosti nemocných na bolest a efektu analgetické léčby. K hodnocení používá číselného vyjádření stupně bolesti. Zabývá se i vztahem pacienta a sestry a pacienta a lékaře.

Zvolené téma je velmi zajímavé, až příliš široké, aby se dalo postihnout v celém rozsahu. Pro daný úsek je metoda – dotazníky – vhodná. Práce je logicky členěna a výsledky jsou adekvátně hodnoceny. Vydutně využívá literárních údajů. Je nesporně užitečným přínosem a potvrzuje vysokou úroveň odborné sesterské činnosti.

Je psána jasně srozumitelně, jen na str. 32 je odstavec začínající „Kořenová bolest ...“ formulován poněkud neobratně.

Úloha sestry v léčbě bolesti je zvlášť v poslední době velmi komplikovaná. Sestra nesmí sama podat lék, který nebyl lékařem ordinován. Lékař nesmí psát analgetikum (dnes na počítači) formou např.: 3 x 1 dle potřeby apod. a přitom zvlášť na chirurgii nemůže být lékař na oddělení kdykoliv přítomen, aby mohl hned reagovat na bolestivé pocity pacienta.

Bylo by jistě zajímavé dovědět se bližší údaje o poskytnuté analgetické léčbě, opiátech, běžných analgetických lécích, způsobu podání, popřípadě o nefarmakologické lécně, o níž je zmínka v teoretické části. To by ovšem překračovalo rámeček práce.

Předložená bakalářská práce Jany Kollarové bohatě splňuje požadavky. Klasifikuji ji jako výbornou

Prof. MUDr. Rudolf Malec, CSc.

22. 5. 2008